[2024] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 62: 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 737

ਕੈਲਾਸ਼ਬੇਨ ਮਹਿੰਦਰਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

2024 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4003

25 ਸਤੰਬਰ 2024

[ਪਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਾ* ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 498ਏ, 323, 504, 506 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 498ਏ, ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟ †

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਧਾਰਾ.498ਏ, 323, 504, 506 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ.34 ਸਮੱਗਰੀ ਜਦੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਮਤਰੇਈ ਸੱਸ, ਸੌਤੇਲਾ ਭਰਾ, ਸਹੁਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 482, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਸਥਿਤ: ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ - ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਆਮ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਸਨ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸਾਰ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਵੀ ਝੂਠਾ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਧਾਰਾ.498ਏ,

* ਲੇਖਕ

323, 504, 506 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ.34 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ - ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰੱਦ। [ਪੈਰਾ 13-15, 17, 18]

ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਧਾਰਾ 482 - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 226 - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਬੇਤੁਕੀ/ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ/ਗੁਪਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ - ਇਜਾਜ਼ਤ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮੁਹੰਮਦ ਵਾਜਿਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [2023] 11 ਐਸਸੀਆਰ 313: (2023) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 951; ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [2021] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1100: (2021) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1007; ਊਸ਼ਾ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (2023) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 90; ਨੀਲੂ ਚੋਪੜਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ [2009] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1074: (2009) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 184; ਮਾਮੀਦੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ [2024] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 252: (2024) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 127; ਕਾਹਕਸ਼ਨ ਕੈਸਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [2022] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 558: (2022) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 599; ਅਚਿਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [2024] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 129: (2024) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 759; ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੱਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ) [2018] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1028: (2019) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 706; ਜੋਸਫ਼ ਸਲਵਾਰਾਜ ਏ. ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [2011] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 815: (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59; ਏ.ਐਮ. ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ [2024] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 722: (2024) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 339; ਮਮਤਾ ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ (2024) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 136-ਅਧਾਰਿਤ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860; ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1973

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਰੱਦ ਕਰਨਾ; ਬੇਰਹਿਮੀ; ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ; ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਝਗੜੇ; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ; ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਆਮ, ਅਸਪਸ਼ਟ, ਸਰਵ-ਵਿਆਪੀ ਦੋਸ਼; ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਾਰਜ; ਕਾਨੂੰਨ/ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ; ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ; ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਬੇਤੁਕੀ/ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4003 ਆਫ਼ 2024

ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4003 ਆਫ਼ 2014 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰਬਰ 4015 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ 05.05.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਐਸ. ਨਿਰੰਜਨ ਰੈਡੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਭਸੀਨ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਗੁਪਤਾ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਯਾਦਵ, ਸਿਧਾਰਥ ਸੀਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਲਕ ਅਰੋੜਾ, ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਸ਼ਰਾਫ, ਜੈ ਕੰਸਾਰਾ, ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਾਸੂ ਗੁਪਤਾ, ਕੁਸ਼ਾਗਰਾ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ, ਕਰਨਵੀਰ ਗੋਗੀਆ, ਪ੍ਰਧਵੀ ਸਮਰਾਟ, ਪ੍ਰਣਯਾ ਗੋਇਲ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸੰਜੀਵ ਦੇਸਪਾਂਡੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਬੀ. ਵਰਮਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਆਦਿਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਭਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਆਦਿਤਿਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਮਿਸ. ਪ੍ਰੀਤ ਐੱਸ. ਫਾਂਸੇ, ਆਦਰਸ਼ ਦੂਬੇ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਸ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਲਾਇਰ, ਵਿਕਟਰ ਦਾਸ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਸਿੰਘ, ਈ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਪਾਮੀਘੰਟਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮ੍ਹਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। 01.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

3. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ 2002 ਵਿੱਚ ਨੀਰਜ ਮਹਿੰਦਰਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 01.03.2013 ਨੂੰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 25.03.2013 ਨੂੰ ਪੀ.ਐਸ. ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਾਲਨਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 498ਏ, 323, 504, 506 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਤਰੇਈ ਸੱਸ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1), ਮਤਰੇਈ ਭੈਣ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2), ਸਹੁਰਾ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 3), ਅਤੇ ਮੁਨੀਮ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 4) ਹਨ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 30.07.2013 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਟੀਕ ਪਰ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, i) ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 3 ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਵਰਗੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2. ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀ ਨਾਲ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ii) ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਦਾਜ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ iii) ਉਸਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਲਾਕਰ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹੀ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ। iv) ਉਸਦੀ ਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 ਉਸਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਲਾਕਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। v) ਜਣੇਪੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 2-4 ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰਕ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। vi) ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1 ਤੋਂ 3 ਉਸਨੂੰ ਜਾਲਨਾ ਮਿਲਣ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। vii) ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਦਾ ਸਕੂਲ ਦਾਖਲਾ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਹੈ। viii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਜੋ ਕਿ ਮੁਨੀਮ ਹੈ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ix) ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਡਰ ਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਲਨਾ, ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਈ। x) ਜਾਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਧੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ 50,00,000/- ਰੁਪਏ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 01.03.2013 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਫਆਈਆਰ 25.03.2013 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 30.07.2013 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 25.03.2013 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ 30.07.2013 ਦੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 498ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਲਨਾ ਕੋਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 178 ਅਤੇ 179 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਉੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 01.05.2018 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

7. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਰੰਗ ਬੀ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਦੇਸਪਾਂਡੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਰਵੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭੌਤਿਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਐਫਆਈਆਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਬਿਆਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਭੌਤਿਕ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 16.01.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਜਾਲਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

8. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ: ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਗੁਪਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਹੰਮਦ ਵਾਜਿਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ: ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"34. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੀਆਰਪੀਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ

ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਗੁਪਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੇ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਿੱਜੀ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਗੁਪਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. /ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. /ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. /ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਜੋ ਕਿ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ/ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਓ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਲਓ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

8.1 ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 482 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ।

9. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ

---

1 [2023] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 313 : 2023 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 951।

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਤੀ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 27.02.2013 ਨੂੰ, ਪਤੀ ਨੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਯਾਨੀ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਮਤਰੇਈ ਮਾਂ ਅਤੇ ਮਤਰੇਏ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 35 2013 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਮੰਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਹੈ।

9.1 ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ 27.02.2013 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ 01.03.2013 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਵਾਦ ਹੈ।

9.2 ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਉਕਸਾਉਣ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਯਾਨੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਜੀ. ਸਾਗਰ ਸੂਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ:

"8. ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਤਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪਰਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

9.3 ਜਦੋਂ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸਵਾਦ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝਲਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"19. ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ;

ਏ) ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸਵਾਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

20. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਨਾ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ 26.09.2014 ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ।"

10. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਐਫਆਈਆਰ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ 'ਖਾਸ ਦੋਸ਼ਾਂ' ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ (i) ਇੱਕ ਸਕਾਰਪੀਓ ਕਾਰ; (ii) ਟੀ.ਵੀ.; (iii) ਫਰਿੱਜ; (iv) ਡੀਵੀਡੀ ਟੇਪ; (v) ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ; (vi) 100 ਤੋਂ 150 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ; (vii) ਅਤੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਾਲ 2002 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਾਲ 2013 ਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ

---

2 (2000) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 636।

3 [2021] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1100 : 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.1007।

ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਡੀਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ। ਦੂਜਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਲਾਕਰ ਅਤੇ ਉਕਤ ਲਾਕਰ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਉਸਦੀ ਮਤਰੇਈ ਸੱਸ ਕੋਲ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1। ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਲਾਕਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10.1 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ, ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਊਸ਼ਾ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"16... ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 323, 384, 406, 423, 467, 468, 420 ਅਤੇ 120ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਸਨ.... ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ "ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ..."

10.2 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਨੀਲੂ ਚੋਪੜਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ,[5] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"7. ...ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਹਿਣੇ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗਹਿਣੇ ਵਾਪਸ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਗਹਿਣੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ

---

4 2023 ਐਸ.ਸੀ..ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 90

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਮੰਗੇ ਸਨ ਜੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਰੀਖ ਕਾਫ਼ੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।"

11. ਤੀਜਾ ਦੋਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਸੱਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਧਮਕੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਦੋਸ਼ ਫਿਰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸਾਰ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਭਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 3 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਉਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਆਏ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ, ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ "ਝਗੜਾ" ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਮਾਮੀਦੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ[6] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"14. ... ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹਨ; ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ/ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

15. ਵਿਆਹੁਤਾ ਝਗੜਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਝੂਠੇ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਹਕਸ਼ਣ ਕੈਸਰ ਉਰਫ਼ ਸੋਨਮ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 498ਏ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਮ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਸਨ।

---

5 [2009] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1074 : (2009) 10 ਐਸ.ਸੀ..ਸੀ 184

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਬੇਝਿਜਕ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੇਰੀ ਧੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਜੀਜਾ ਰਾਹੁਲ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕਰਕੇਉਸਦਾ ਸਕੂਲ ਦਾਖਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ"। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਫਿਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਕੂਲ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਮੁਨੀਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਜੇ ਰਣਛੋੜਭਾਈ ਪਟੇਲ ਮੇਰੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ, ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ"। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਨੀਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਹੁਲ ਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਹੈ।[2]

13.1 ਕਾਹਕਸ਼ਾਨ ਕੌਸਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"11. ...ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਘਿਰਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿੱਜੀ ਰੰਜਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਵਰਗੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

18. ... ਮਿਤੀ 1-4-2019 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ "ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ"। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਮ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ

---

6 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 127

ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ ਝੜਪਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ... ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

21. ...ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਯਾਨੀ ਕਿ ਆਮ ਅਤੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪੀ ਦੋਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮ ਵੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

14. ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਦਨੀਤੀ ਵਾਲੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਹੈ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ। 27.02.2013 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ 06.04.2013 ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਡੀਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਇੱਕ ਸਕਾਰਪੀਓ ਕਾਰ, ਟੀ.ਵੀ., ਫਰਿੱਜ, ਡੀਵੀਡੀ ਟੇਪ, ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, 100 ਤੋਂ 150 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਅਤੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦੀ ਦਾਜ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਨੀਮ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਗਈ ਅਤੇ 16.01.2019 ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਜਾਲਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"19. ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

---

7 [2022] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 558 : (2022) 6 ਐਸ.ਸੀ. ਸੀ. 599

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਪੱਧਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗਤ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੜੱਪਣ ਦੇ ਗੁਪਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਪਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ।

21. ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਕਤ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਠੋਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 376/2014 ਵਾਲਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498(ਏ) ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਸ਼ ਅਜੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ "ਨਹੀਂ" ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।"

15. ਅਸੀਂ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸਖ਼ਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਅਸਮਰਥ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਚਿਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"20. ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ, ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਉੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ

---

8 [2024] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 129 : 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ.759

482 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ (i) ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, (ii) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਅਤੇ iii) ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ।

21. ... ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼। ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਉਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

36. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.)ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। "ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।"

16. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਫਆਈਆਰ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੱਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ[9] (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ) ਵਿੱਚ।

"14. ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ, ਜੋਸਫ਼ ਸਲਵਾਰਾਜ ਏ. ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ...

15. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ....

16. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੋਵੇ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋਸਫ਼ ਸਲਵਾਰਾਜ ਏ. ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ; ਏ.ਐਮ. ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ; ਮਮਤਾ ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਉਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।[12]

17. ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 498ਏ, 323, 504, 506 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਖੌਲ ਉਡਾਉਣ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਲਨਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਾਲਨਾ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਇਹ ਖੋਜ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਐਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

18. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, 2014 ਦੀ 5.05.2017 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 4015 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ 25.03.2013 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 81/2013 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 498ਏ, 323, 504, 506 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੀ.ਐਸ. ਜਾਲਨਾ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 30.07.2013 ਦੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨੰਬਰ 123/2013 ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

*ਸਿਰਲੇਖ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।



ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ